

16.07.2018

|                                     |      |            |
|-------------------------------------|------|------------|
| Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta | 50 § | 16.5.2017  |
| Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta | 14 § | 23.8.2017  |
| Kaupunginhallitus                   | 91 § | 4.9.2017   |
| Kaupunginvaltuusto                  | 46 § | 23.10.2017 |
| Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta | 46 § | 13.6.2018  |

§ 209

Asianro 2715/10.03.02.05/2017

## **Valtuustoaloite / harrastustilojen vuokrien kohtuullistaminen**

### **Päätöshistoria**

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 16.5.2017 50 §

38 kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 27.3.2017 liitteenä olevan valtuustoaloitteen harrastustilojen vuokria kohtuullistettava.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta esittää lausuntona valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle seuraavaa:

Harrastustoiminnan edistämistyötä tehdään valtion, kuntien, järjestöjen, yhdistysten ja muiden vapaaehtoistoimijoiden toimesta. Keskeisenä tarkastelu-kohteena ovat olleet yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa. Tarkasteltaessa harrastamisen mahdollistamista olennaisia kysymyksiä ovat riittävät harrastamismahdollisuudet sekä olosuhteiden että toiminnan osalta, harrastusten saavutettavuus, tietoisuus mahdollisuuksista ja harrastamisen kustannukset.

Harrastamisen kustannuksia on tarkasteltu muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisussa 2016:19 Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa – painopisteenä harrastamisen hinta:

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75186>

Kari Puronaho on tutkimuksessaan lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksista jakanut kustannukset välittömiin ja välillisiin kustannuksiin. Välittömiä kustannuksia ovat esimerkiksi pakolliset maksut sisältäen harrastustilojen kustannukset, ohjaus- ja kilpailutoiminnan kustannukset sekä laji-harrastukselle välttämättömät välineet ja tekstiilit. Välillisiä kustannuksia ovat matkakustannukset, virkistystoimintaan liittyvät kustannukset sekä muut sekalaiset kustannukset. (Drop - out vai throw-out? Tutkimus lasten ja nuorten liikuntaharrastusten kustannuksista. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2014:5). Olennaista on huomioda, että kokonaiskustannukset muodostuvat useiden eri toimijoiden kustannuksista.

Kuntien keskeisin rooli on ollut huolehtia harrastusolosuhteiden tarjoamisesta kansalaistoiminnalle ja harkinnanvaraisesti tukea toimintaa avustuksin. Kuopiossa kaupungin toimesta harrastamista tuetaan toiminta-avustuksin.

Kuopiossa harrastamiseen löytyy laaja tarjonta kaupungin ja yritysten tarjoamia tiloja. Tarjonnasta löytyy monipuolisia mahdollisuuksia harrastamiseen aina maksuttomista tiloista varsin korkeat maksut omaaviin tiloihin. Kuopion

16.07.2018

kaupungin harrastustilojen kustannuksiin kaupunki voi osaltaan vaikuttaa omalla maksu- ja avustuspolitiikallaan, kun kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen liikuntapaikkapalvelut on netto-sidonnainen yksikkö, jolloin talousarvioon pääsy pakottaa joko kustannusten säästöön tai maksujen keräämisen palveluista. Liikuntapaikkapalveluiden menoista n. 55 % kohdistuu tilavuokriin, 17 % henkilöstömenoihin, 22 % palveluiden ostoon ja 6 % hoitosopimuskumppaneille ja materiaalien hankintaan. Tulot kattavat menoista n. 24 %. Maksupolitiikassa tulee kuitenkin huomioida yksityisten palveluntuottajien tarjoamien palveluiden hinnoittelu. Vääränlainen hinnoittelu voi vaikuttaa negatiivisesti yksityisten palveluntuottajien liiketoimintaan.

Vaikutusten arviointi

-

**Esitys**

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Liitteet

2715/2017 Valtuustoaloite

Valmistelija

Saku Kekäläinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2515

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä palvelupäällikön esityksen.

**Päätös**

Esa Pitkänen esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun.

Allu Koskinen, Hanna Happonen ja Mikko Lankinen kannattivat Esa Pitkäsen esitystä ja lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

---

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 23.8.2017 14 §

**Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen**

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta palautti kokouksessaan 16.5.2017 § 50 valtuustoaloitteen uudelleen valmisteluun.

Vuonna 2016 maksu- ja myyntitulot alle 18-vuotiaiden harrastemaksuista liikuntapaikkojen sekä koulujen liikuntasalien osalta olivat n. 1 010 000€. Tulot jakautuivat seuraavasti:

16.07.2018

- Liikuntapaikkojen vakiovuorot sekä yksittäisvaraukset n. 630 000€
- Koulujen liikuntasalien vakiovuorot sekä yksittäisvaraukset n. 210 000€
- Liikuntapaikkojen yksittäiskävijät n. 170 000€

Liikuntapaikkojen tulot kirjautuvat hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen liikuntapaikkapalveluiden toiminnolle ja koulujen liikuntasalien osalta tulot kirjautuvat kasvun- ja oppimisen palvelualueen perusopetuksen toiminnolle.

Maksuttomuutta suunniteltaessa tulisi huomioida harrastukset jotka käyttävät yksityisten palveluntuottajien tai itse järjestämiään tiloja esim. tennis, jääkiekko, taitoluistelu, tanssi yms. Näiden lisäksi tulisi huomioida nuorisojärjestöt, kulttuuritoimijat yms. Näiden toimijoiden harrastajat jäisivät eriarvoiseen asemaan, mikäli maksuttomuus koskisi vain kaupungin tarjoamia tiloja. Tällöin seurojen ja toimijoiden tukijärjestelmässä tulisi huomioida em. seikka.

Mikäli maksuttomuutta alle 18-vuotiaiden harrastusmaksuissa lähdetään kokeilemaan, tulisi kokeilu tehdä vaihteittain esim. siten, että maksuttomuus aloitettaisiin kaupungin tarjoamien liikuntatilojen yksittäiskävijöiden kohdalla. Tällöin vuosittainen tulon menetys liikuntapaikkapalveluille olisi n. 170 000€. Tämä tulisi huomioida liikuntapaikkapalveluiden talousarviossa negatiivisena vaikutuksena nettotulokseen.

Vaikutusten arviointi

-

**Esitys**

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Liitteet

2715/2017 Valtuustoaloite

Valmistelija

Saku Kekäläinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2515

**Päätösehdotus**

Palvelualuejohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen johtajan esityksen.

**Päätös**

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Ritva Hakulinen poistui klo 17.19 tämän asian esittelyn aikana.

Vaikutusten arviointi -

Liitteet 2715/2017 Valtuustoaloite

Valmistelija  
Saku Kekäläinen puh. +358 44 718 2515  
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

**Päätösehdotus** Vs. kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus ilmoittaa kaupunginvaltuustolle saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

**Päätös** Merkittiin, että hallituksen puheenjohtaja Antti Kivelä, valtuuston puheenjohtaja Sari Raassina ja I varapuheenjohtaja Markku Rossi poistuivat kokouksesta asiakohdan käsittelyn aikana.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Pekka Kantanen toimi kokouksen puheenjohtajana puheenjohtajan poistuttua kokouksesta.

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vs. kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

---

Kaupunginvaltuusto 23.10.2017 46 §

Vaikutusten arviointi -

Liitteet 2715/2017 Valtuustoaloite  
2715/2017 Äänestystulos kv. 23.10.2017

**Päätösehdotus** Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

**Päätös** Keskustelun kuluessa valtuutettu Kari Lopenen esitti valtuutettujen Samuli Voutila, Laura Meriluoto, Marjaana Mikkonen, Mia Eskelinen-Fingerrroos, Aleksi Eskelinen, Hanna Happonen, Vesa Linnanmäki ja Pekka Niiranen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu palautusehdotus, josta on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestettäväksi asiassa

16.07.2018

siten, että ne, jotka ovat asian käsittelyn jatkamisen kannalla äänestävät JAA ja ne, jotka ovat valtuutettu Kari Loposen tekemän palautusehdotuksen kannalla äänestävät EI. Äänestys ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Äänestyskoneella suoritettussa äänestyksessä annettiin 16 jaa-ääntä ja 43 ei-ääntä, joten kaupunginvaltuusto oli päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Äänestystulos on pöytäkirjan liitteenä 28.

---

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 13.6.2018 46 §

**Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentunen**  
**Liikuntahallit ja paikat**

**Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 13.6.2018:**

Kaupunginvaltuusto palautti kokouksessaan 23.10.2017 § 46 valtuustoaloitteen uudelleen valmisteluun.

Kokonaisuudessa Kuopion kaupungin maksu- ja avustuskäytännöt ovat yksi hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen kehittämisen kohde. Kaupunkiin on vuosien saatossa tullut jonkin verran yksityistä palvelutuotantoa esim. kuntosalit, tennishalli ja oheisharjoittelukeskus. Uusina yksityisinä toimijoina ovat aloittamassa Tuplajää Oy ja Puijo Areena Oy sekä Kuopion Tennisseura ry. Kuopion kaupunki on investointiavustuksen muodossa tukemassa Pitkälahden valmistuvan tennishallin rakentumista. Tuplajää Oy:n sekä Puijo Areena oy:n toiminnan käynnistymistä kaupunki on tukemassa pohjarakentamisen muodossa sekä hankkimalla vuoroja lähinnä koululiikuntaa varten. Rauhalahden tennishallin osalta kaupunki vuokraa toimijalta pukuhuone- ja huoltotilat.

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä 23.5.2018 saadun tiedon mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt hankkeen, jossa kaikille yläkoululaisille suunnitellaan uusi, valtakunnallinen harrastuspassi. Tavoitteena on, että ensi vuonna nuori voisi ladata mobiilisovelluksena toimivan harrastuspassin omaan älypuhelimensa.

*Harrastuspassiin voivat kunnat, yritykset, säätötoimet, sosiaalitoimi ja yhdistykset ladata nuorille maksuttomia harrastusten kokeilukertoja, harrastuksia ja pääsylippuja. Porin nuorisopasseista saadut hyvät kokemukset ovat valtakunnallisen hankkeen taustalla. Harrastamisen edistäminen on hyvä keino ehkäistä nuorten syrjäytymistä, vahvistaa kaverisuhteita ja nuorten itsetuntoa. Harrastuspassi on osa hallituksen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteitä ja ministeriöiden NEET-yhteistyötä.*

*Harrastuspassilla voidaan edistää nuorten epäsäännöllistä ja kavereiden kanssa tapahtuvaa harrastamista uudella tavalla. Passi tuo yhteen usean alan harrastusmahdollisuudet. Passi myös lisää monien toimijoiden mahdollisuuksia auttaa ja tukea nuoria.*

*Opetus- ja kulttuuriministeriö on avannut harrastuspassin teknisestä toteutuksesta kilpailutuksen yrityksille ja yhteisöille. Hakemukset tulee jättää ti 19.6. klo 12.00 mennessä. Kilpailutus toteutetaan innovaatiokumppanuus-*

16.07.2018

*menettelyllä, jossa ensimmäisessä vaiheessa osallistujien joukosta valitaan enintään viisi ehdotusta jatkokehittelyyn.*

*Kilpailutuksen voittaja julkistetaan syyskuussa ja se pääsee toteuttamaan pilotin useassa kunnassa syksyllä 2018. Kaikki kunnat voivat ottaa passin käyttöön ensi vuonna. Harrastuspassin teknisestä toteutuksesta vastaavat opetus- ja kulttuuriministeriö ja Helsingin kaupunki.*

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen vastuulla on jakaa käyttövuorot liikuntatiloihin ja koulutiloihin opetusajan jälkeen. Nykyisin vuorojen jaossa kaikille halukkaille ei ole tarjota riittävästi käyttövuoroja. Muiden kuin seurojen, yhdistysten ja järjestöjen on ollut vaikeaa saada käyttövuoroja tiloista. Nykyisellään asukas- ja kyläyhdistyksiltä tai niihin rinnastettavilta toimijoilta ei peritä käyttömaksuja heidän järjestämien toimintansa edellyttämien koulujen osalta omatoimisen hyvinvoinnin palveluiden hallinnoimissa tiloissa eikä niissä tilatarpeissa, jotka liittyvät suoraan kaupunkia hyödyntävään toimintaan (esimerkiksi asuinalueen ympäristön siivoustalkoiden järjestelyt). Kokeiluna voisi aloittaa vapaiden käyttöaikojen käyttöä koulutiloissa seuraavin periaattein:

- Vapaat ajat ja tilat ovat veloituksetta käytössä kylä- ja asukas-yhdistysten varaamina. Tällöin Kylä- ja asukas-yhdistysten rooli alueiden aktivoinnissa lisääntyisi ja tällöin tilan varannut vastuullinen taho olisi aina tiedossa.
- Kustannus kokeilusta on n. 10 000€. Sisältäen käyttövuoroista saamatta jääneet maksut, siivous ja vartiointikulut.

Alle 18-vuotiaiden yksittäiskävijöiden osalta lähdetään kokeilemaan maksuttomuutta. Tulojen menetyksenä tämä kokeilu tarkoittaa n. 170 000€. Harrastuspassi otetaan käyttöön välittömästi sen tultua mahdolliseksi. Harrastuspassiin kohdennetaan vuoden 2019 talousarvioon 350 000€. Tämä tarkoittaa n. 100€/yläkoulukaikainen. Harrastuspassiin kohdennettavista tuotteista tehdään erillinen esitys hyvinvoinnin edistämisen lautakuntaan syksyn 2018 aikana.

Vaikutusten arviointi

-

**Esitys**

Esitän, että hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Liitteet

2715/2017 Valtuustoaloite  
2715/2017 Äänestystulos kv. 23.10.2017

Valmistelija

Janne Hentunen

Saku Kekäläinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 17 18 2502

puh. +358 44 718 2515

**Päätösehdotus**

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

16.07.2018

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen johtajan esityksen.

**Päätös**

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Hetti Rytsy saapui kokoukseen klo 16.12 asian käsittelyn aikana.

Janne Hentunen ja Saku Kekäläinen poistuivat klo 16.27 asian käsittelyn jälkeen.

---

Vaikutusten arviointi

-

Liitteet

- 16 2715/2017 Valtuustoaloite
- 17 2715/2017 Äänestystulos kv. 23.10.2017

Valmistelija

Janne Hentunen

Saku Kekäläinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 17 18 2502

puh. +358 44 718 2515

**Päätösehdotus**

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

**Päätös**

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti apulaiskaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

